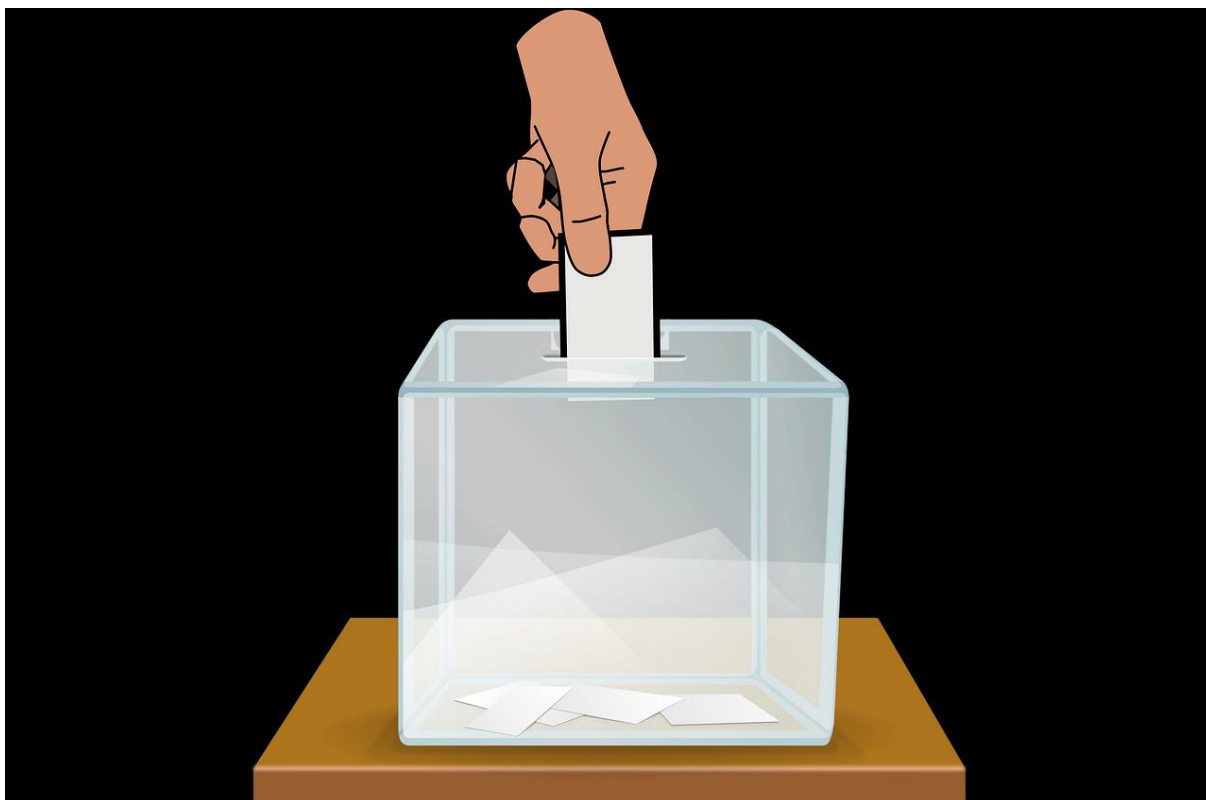

VAL OCH DEMOKRATI

Det här temabladet ger dig tips om vilket material som finns hos Mediecenter Värmland inom temat val och demokrati.

OBS! Alla artiklarna är länkade till www.sli.se/avkarlstad! (ctrl-klicka för att följa länken!)

OM MEDIECENTER VÄRMLAND

Mediecenter Värmland är länets gemensamma mediebank!
Här kan alla medlemmar, från barnomsorg till vuxenfortbildning, avgiftsfritt välja bland cirka 17.000 titlar.

Mediecenter Värmland tillhandahåller inköpt film, UR:s radio/tv-program, pussel & spel och robotar.
Hos oss kan du även beställa talböcker – vi har tillgång till mer än 100.000 böcker från Legimus.

HUR BESTÄLLER JAG?

Du hittar hela vårt utbud i vår internetkatalog www.sli.se/avkarlstad.

Där kan du söka material utan att vara registrerad/inloggad. Vill du strömma eller beställa material via webben måste du skapa ett konto!

Annars kan du ringa oss på 010-833 10 60 eller skicka en e-post till mcv@regionvarmland.se

OBS! Dina elever kan också göra konto på sli och strömma själva! (elewinloggning)

Gör så här för att skapa konto:

Gå till www.sli.se/avkarlstad. Längst upp till höger klickar du på hänglåset och väljer "skapa konto".

Fyll i dina uppgifter. OBS – välj kommun/skola bland de förslag som kommer upp. Du kan inte skriva in en egen. Finns inte din arbetsplats med i listan – kontakta oss!

Klicka på "gör mig till medlem" när du fyllt i alla fält.

Du får nu en e-post med en länk som du ska följa. Där får du fylla i ytterligare några uppgifter samt välja lösenord. När du sparat är din registrering klar!

Så fort vi godkänt din registrering (under kontorstid) kan du börja använda ditt konto.

Dina elever kan också göra egna konton på www.sli.se/avkarlstad och strömma programmen direkt i sina datorer, smartphones eller iPads. En annorlunda läxa kanske..?

Lathund till elevkonto hittar du [HÄR](#)

Filmerna är sorterade efter målgrupp – från förskola till vuxenutbildning/pedagoger.

Det är du som pedagog som avgör vilka åldrar du vill visa filmen för – vår målgrupp är bara en rekommendation!

FILMER:

Vem bestämmer?

En fiktiv dokusåpa som på ett humoristiskt sätt vridet och vänder på demokratibegreppet. Tre personer - Stuart, Maja och Birgit - är inlåsta i ett hus och måste lösa olika uppdrag tillsammans. Med uppdragen följer direktiv om vem som ska bestämma över gruppen - något som leder till konflikter. Vad händer om en person ensam bestämmer över en grupp, eller i ett land? Och

hur skulle det se ut om alla bestämde allting, utan att lyssna på någon annan? I varje avsnitt drar sig den konflikträdde Stuart tillbaka till toaletten för att fundera över hur det ser ut i Sverige och världen, både idag och förr i tiden, och ger oss inblickar i vad en diktatur är, hur yttrandefrihet fungerar, hur vi röstar i Sverige och vad det innebär att allas röst är lika mycket värd.

Speltid: 6x9 min. Målgrupp: 6-9 år. Utförande: Strömmande.

Rubriker:

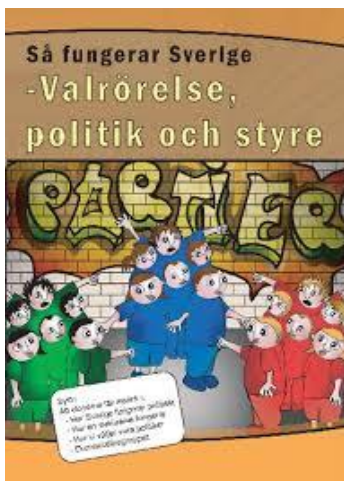
- 1: Om diktaturer
- 2: Om kvinnlig rösträtt
- 3: Om pengar och makt
- 4: Om att lyssna och kompromissa
- 5: Om att rösta om allt
- 6: Ett förord till dig som pedagog

Evas superkoll Säsong 2 – Demokrati

Eva Funck ger sig ut i verkligheten för att förklara och berätta om allt det där vi har omkring oss, men inte riktigt vet varför det finns. I det här programmet förklarar Eva vad demokrati är och hur val och partier fungerar.

Speltid: 7 min. Målgrupp: 6-9 år. Utförande: Strömmande.

[Valrörelse, politik och styre – så fungerar Sverige](#)

Valtid i Sverige - eller däremellan. Hur fungerar det egentligen? Vad är demokrati, och hur fungerar den? Hur går valet till? Och vad är det egentligen vi väljer för något? På ett roligt, enkelt och lättåtkomligt sätt tar denna animerade film upp hur vi kan bestämma i vårt eget land, vår kommun och i vårt landsting. Filmen är helt opolitisk och fri från partipolitik.

Speltid:14 min. Målgrupp: från 7 år. Utförande: Strömmande.

[Elevråd – så här funkar de](#)

Vi har demokrati i skolan, men hur får man det att fungera i verkligheten? Theo och Nora startar ett elevråd i sin skola. Det hela börjar med att deras klass ofta missar den godaste maten när de har sen lunch. Elevrådet blir lösningen att få de vuxna att lyssna. I filmen får man praktiska tips på hur man arbetar i ett elevråd. Det behövs stadgar och representanter från alla klasser. Man utser en styrelse som ser till att elevrådsmötena blir av, informerar skolan om vad som händer på elevrådsmötena och ser till att saker och ting blir gjorda. En inspirationsfilm att visa när man pratar med eleverna om elevrådet.

Speltid:13 min. Målgrupp: 7-12 år. Utförande: Strömmande.

[Demokrati – en självklar rättighet](#)

I en demokrati får alla chansen att vara med och bestämma. Därför är det viktigt att vårda och värna om demokratin i vårt land. Sverige har faktiskt inte alltid varit ett demokratiskt land utan utvecklingen av demokratin satte inte ingång förrän i slutet av 1800-talet. Vad är egentligen en demokrati och varifrån härstammar den? Statsvetaren Jenny Madestam berättar om de olika typerna av demokrati i Sverige

Speltid:4 min. Målgrupp: från 10 år. Utförande: Strömmande.

Gilla oss på Facebook!

Där berättar vi om nyheter och tipsar om aktuella filmer!

www.facebook.com/MediecenterVarmland

Nyfiken på Sverige

En animerad serie som ska introducera det svenska samhället framförallt för nyanlända barn. På ett enkelt sätt förklaras hur Sverige fungerar med fokus på företeelser i barnens vardag. Men flera av episoderna lämpar sig också för exempelvis SFI-undervisningen. Syftet är att förmedla delaktighet, men också förståelse för vilka normer och värderingar som finns i det

svenska samhället, och vilka rättigheter och skyldigheter vi har. Finns även på arabiska, dari, kurdiska, spanska, tigrinja och somaliska.

Speltid: 9x7 min. Målgrupp: 10-12 år. Utförande: Strömmande.

Rubriker:

- 1: Den svenska demokratin
- 2: Naturen
- 3: Grundlagarna
- 4: Brott och straff

- 5: Skolan
- 6: Familjen
- 7: Sveriges historia
- 8: Jämställdhet
- 9: Lagar och traditioner

Så funkar Sverige

Om våra demokratiska rättigheter och skyldigheter. Finns även på meänkieli, romani chib/lovari, finska och nordsamiska.

Speltid: 10x4 min. Målgrupp: 10-12 år. Utförande: Strömmande.

Rubriker:

- 1: Det svenska samhället
- 2: Demokrati
- 3: Lagar
- 4: Grundlagarna
- 5: Yttrandefrihet

- 6: Källkritik
- 7: Politik
- 8: Skatt
- 9: Naturtillgångar
- 10: Sverige och världen

Magna Charta – Vägen till demokrati

De första trevande försöken till mänskliga rättigheter gjordes år 1215 i England. Adeln, kyrkan och köpmännen tvingade den engelske Kung John att skriva under Magna Charta. Kungen hade kränkt lagar och gamla seder och nu reglerades makten. Dokumentet innehöll punkter som att ingen fick fängslas utan rättegång och att änkor själva fick bestämma om de ville gifta om sig. Kyrkan skulle vara fri från inblandning av regeringen. Äganderätten skyddas och människor skyddades också från orimliga skatter. Det unika med dokumentet var att det inte bara gällde adel och präster utan kom att gälla alla fria människor. Magna Charta anses ha inspirerat till FN:s stadgar om mänskliga rättigheter.

Speltid: 3 min. Målgrupp: från 10 år. Utförande: Strömmande.

Dröm om demokrati

En tv-serie om Sveriges demokrati för barn och elever på mellanstadiet i åldrarna 10-12 år. Här lär du dig om Sveriges konstitution och grundlagar, hur skatterna används, vilka val du kan rösta i och fördelningen av den politiska makten. Du får förklaringar till begrepp som fri press, propaganda, diktatur, demokrati och höger och vänster i politiken, och du får veta mer om

kampen för allmän rösträtt, kvinnokamp och rättvisa villkor på arbetsmarknaden. Du får stifta bekantskap med människor som driver frågor utanför det politiska systemet samt med företrädare för de politiska blocken. Programinnehållet ramas in av en svart humoristisk dramatiserad del som beskriver ett framtida Sverige år 2040 där en diktator styr som enda kandidat att rösta på. Men det finns de som minns hur det var när Sverige var en demokrati och som kämpar mot diktaturen genom att utbilda den yngre generationen. Finns även teckenspråkstextat och syntolkat.

Speltid: 6x15 min. Målgrupp: 10-12 år. Utförande: Strömmande.

Rubriker:

- 1: Att rösta
- 2: Grundlagarna
- 3: Partipolitik

- 4: Hundra år i Sverige
- 5: Utanför systemet
- 6: Utmaningar

Offentlighetsprincipen

Offentlighetsprincipen är en del av tryckfrihetsförordningen som är en av Sveriges grundlagar, som inte många känner till.

Offentlighetsprincipen innebär att allmänheten och massmedierna ska ha insyn i myndigheternas verksamhet. Utan offentlighetsprincipen skulle vårt samhälle och demokrati snabbt fallera. I denna film kommer vi genom ett påhittat scenario visa varför offentlighetsprincipen är så viktig och hur man kan använda den i praktiken.

Speltid: 14 min. Målgrupp: från 10 år. Utförande: Strömmande.

Du vet väl att du kan låna robotar hos Mediecenter Värmland?

Vi har fem olika sorter och lånetiden är max 4 veckor i taget.
Du hittar dom på [www.sli.se/avkarlstad!](http://www.sli.se/avkarlstad)

Vi har Blue-bot, Sphero, Ozobot, Dash & Dot o Lego Wedo 2.0!

Människor för ändring

I alla tider har samhällsförändring börjat med att människor vågat drömma, orkat kämpa, och velat förändra. Men vad förändrar ett samhälle mer genomgripande och långsiktigt? Och kan man som enskild person göra skillnad? Här berättas bland annat om rösträttskampen Selma Lagerlöfs nytänkande, uppfinnaren Alfred Nobels kamp för att skapa en bättre framtid, Raoul Wallenbergs

civilkurage som världsmedborgare och demonstrerande arbetare i Ådalen som ville ha tryggare anställningar. Berättelserna handlar om dåtid, men lika mycket om nutid. Det är människor och händelser som på ett eller annat sätt varit med och förändrat samhället för alltid.

Speltid: 9x30 min. Målgrupp: 10-13 år. Utförande: Strömmande.

Rubriker:

- 1: Häxorna – rättssäkerhet
- 2: Alfred Nobel – uppfinningar
- 3: Emigranterna – ett annat liv
- 4: Selma Lagerlöf – jämställdhet

- 5: Ådalen – arbetsrätt
- 6: Raoul Wallenberg – civilkurage
- 7: Little Rock – lika värde
- 8: BT Kemi - väckarklocka

Gaming the Real World - kan datorspel förändra världen?

Världens städer ställs allt oftare inför utmaningen att klara den befolkningstillväxt som urbaniseringen leder till. Men för att skapa ett hållbart samhälle är det viktigt att göra invånarna delaktiga i processen. Genom att översätta arkitektritningar till spel som människor lättare kan ta till sig, demokratiseras hela processen. I

filmen möter du tre olika spelutvecklare som genom ovanliga samarbeten med bl.a. FN och Svensk Byggtjänst lyckats få människor att bli delaktiga i utformandet av sin stad. Du får se exempel med spelen Minecraft, Cities: Skylines och indiespelet Block'hood, från platser så vitt skilda som Norra Djurgårdsstaden utanför Stockholm, Katmandu och Nairobi.

Speltid: 38 min. Målgrupp: från 11 år. Utförande: Strömmande.

Demokrati och grundlagar i Sverige

Många av jordens länder är numera demokratier men vad innebär det att vara ett demokratiskt land och vad är motsatsen? Sverige är en monarki och i grundlagen Successionsordningen finns det beskrivet hur tronen ska ärvas. Den är en av Sveriges fyra grundlagar. De andra är Regeringsformen, Tryckfrihetsförordningen och Yttrandefrihetsgrundlagen. Grundlagarna är till för att skydda vår demokrati och de innehåller alltså reglerna för Sveriges statskick. Riksdagsledamoten Annie Johansson berättar vilken ställning grundlagarna har och hur det går till att ändra dem.

Speltid: 15 min. Målgrupp: från 12 år. Utförande: Strömmande.

[Varför ska vi rösta? En film om demokrati och valet i Sverige](#)

Sverige är ett föregångsland när det gäller demokrati och i en av våra grundlagar står det att "all offentlig makt i Sverige utgår från folket". Så ska det vara tycker vi och just därför är det viktigt att rösta var fjärde år när vi har val i Sverige. I filmen följer vi med när två unga förstagångsväljare går till vallokalen för att rösta. Men vem har rätt att rösta och till vilka val röstar vi? Vilka är det som ansvarar för att ett val går rätt till? Filmen ger svar! Vi får träffa en politiker som är riksdagsledamot, ungdomar som engagerar sig inom ungdomspartierna. Hur ser de på demokrati och varför tycker de att vi ska rösta? Statsvetaren och forskaren Jenny Madestam förklarar varför politiska partier finns och ger tips till de unga som ska rösta för första gången. En angelägen och viktig film i vår samtid om varför vi ska rösta

och om demokratis betydelse - för ett rättvist och jämlikt samhälle! Ciceronerna Angelica och John guidar oss genom filmen. Även en kort (ca 3 min) extrafilm "Så här röstar du" !

Speltid:17 min. Målgrupp: från 12 år. Utförande: Strömmande.

[Sveriges Regering](#)

Filmens ciceron Markus tar oss till Rosenbad. Där berättar han var namnet kommer ifrån och om våra grundlagar. F.d. talmannen Björn von Sydow talar om hur det går till att välja statsminister. Vi får också veta skillnaderna mellan majoritets- och minoritetsregering, koalitions- och samlingsregering samt vad statsministerns arbete går ut på. Filmen berättar också hur regeringen arbetar med olika ärenden och att det är myndigheterna som ser till att regeringens beslut genomförs.

Speltid:13 min. Målgrupp: från 12 år. Utförande: Strömmande.

[Sveriges Riksdag](#)

Vart fjärde år är det val i Sverige. Då kan vi själva påverka vilka som ska sitta i Riksdagen och hur landet ska styras. Möt Annie Johansson som är en av Riksdagens 349 ledamöter. Hon berättar bl a om hur hon blev vald. Björn von Sydow talar om vilka som är Riksdagens viktigaste uppgifter, vem som är Riksdagens högsta chef och vilka uppgifter hon/han har. Vad är utskott och vad gör dom, vad är en proposition och en motion samt hur nuvarande Riksdagen blivit till får vi också veta.

Speltid:16 min. Målgrupp: från 12 år. Utförande: Strömmande.

[Så styrs Sverige](#)

Det är september och Johanna, Josefin och Carlos har röstat. Carlos är nyfiken. Vilka partier har vännerna röstat på till riksdagen, kommun- och region/landstingsfullmäktige? Sverige är en demokrati och det innebär att folket bestämmer vilka som ska styra landet. För att det ska fungera måste det finns olika partier att rösta på. Filmen redogör för skillnaderna mellan de socialistiska och borgerliga blocken samt hur det fungerade innan vi fick dagens politiska partier. I Sverige finns tre demokratiska nivåer. På riksnivå är det riksdag och regering, på regional nivå landsting/regioner och på lokal nivå kommuner. Filmen reder ut vilka uppgifter de olika enheterna ansvarar för samt att vår vardag numera också påverkas av besluten som EU-parlamentet fattar.

Speltid:14 min. Målgrupp: från 12 år. Utförande: Strömmande.

Sveriges kommuner – små som stora

De människor som är folkbokförda inom ett visst geografiskt område skapar tillsammans en kommun. Och vi är alla bosatta i någon av Sveriges 290 kommuner. Den kan vara stor eller liten, men de flesta arbetar på ungefär samma sätt. Hur går små kommuner för att klara sin ekonomi, kommer pengarna att räcka till och vilka problem ställs de inför? Vi träffar Annika som arbetar i en av Sveriges mindre kommuner. I Sverige finns en lag som heter kommunallagen och där kan man bland annat läsa vilka rättigheter och skyldigheter en kommun har. Men hur bildades kommuner och vad gör kommunfullmäktige och kommunstyrelsen? Går det att engagera sig politiskt och samtidigt ha ett jobb? Filmen ger svar. Kommuner styrs av politiker som valts direkt

av oss medborgare och det betyder att vi har stora möjligheter att påverka och kontrollera kommunens arbete.

Speltid:12 min. Målgrupp: från 12 år. Utförande: Strömmande.

Korruption – ett gift i samhällskroppen

Korruption finns i nästan alla samhällen. Det kan handla om allt från stora summor av pengar som byter ägare, till tjänster och gentjänster. Korruption var vanligt förr och det som gjorde politiker och diplomater mest bestörta var om systemet plötsligt inte fungerade - om någon högt uppsatt ämbetsman plötsligt vägrade ta emot en muta, eller om politiker visade sig vara hederliga. Då var det något som inte stod rätt till. Längre har folk trott att korruption är en politisk barnsjukdom, något som vi lämnar bakom oss när vi blir välutbildade, får välfärdssamhällen och bygger demokratier. Men nu vet vi bättre. Korruption finns också här, i vårt eget land! Varför? Därför att korruption svarar mot människans egna dunkla drifter, hennes vilja att ta genvägar, berika sig och få det bättre än hon förtjänar. Men korruption handlar inte bara om oss själva. Framför allt underminerar korruptionen tron på rättsstaten och demokratin. Varför skall man lita på myndigheter när myndighetspersonerna ändå tar emot pengar för att fuska? Varför rösta i allmänna val när politikerna ändå bara hjälper den som betalar dem bäst? I den här filmen berättar professor Dick Harrison om korruptionens historia från Romarriket fram till våra dagar och vilka konsekvenser korruptionen för med sig.

Speltid:11min. Målgrupp: från 12 år. Utförande: Strömmande.

Hur man avslöjar korruption i samhället

Hur vet vi att domstolarna dömer efter de lagar och regler som finns? Hur vet vi att kommunens makthavare inte missbrukar sin makt? Att vi som medborgare har rätt att få tillgång till informationen som finns hos de olika myndigheterna är viktigt för att få insyn i den demokratiska processen. I den här filmen tar vi reda på hur vi kan göra för att avslöja ett fusk om vi misstänker att något inte gått rätt till.man avslöjar korruption i samhället

Speltid:6min. Målgrupp: från 12 år. Utförande: Strömmande.

Sveriges välfärd – hur fungerar den?

Vad betyder välfärd egentligen? Vad betalar vi skatt till och vad ger välfärdssystemet oss? I den här filmen ska vi lära oss om hur Sveriges välfärdssystem egentligen fungerar och varför vi betalar skatt. Vi ska också titta på hur Sverige blev ett så kallat välfärdssamhälle. Hur skulle välfärdssystemet i Sverige kunna se ut i framtiden? Det ska vi också ta reda på.

Speltid:17 min. Målgrupp: från 13 år. Utförande: Strömmande.

Orka plugga – Yttrandefrihet

Vad får man säga och vad får man inte säga människor emellan? Var går gränsen och är det någon skillnad på nätet och i verkligheten? 17-åriga Lina Dawood filosoferar kring vad lagen säger men också om moral och etik. Det handlar om yttrandefrihet.

Speltid:2 min. Målgrupp: från 13 år. Utförande: Strömmande.

Rättigheter och skyldigheter i Sverige

Vilka rättigheter och skyldigheter har vi egentligen som medborgare i samhället? Det ska vi ta reda på i den här filmen! Experten och statsvetaren Stig-Björn Ljunggren intervjuas och hjälper oss på vägen. Vi börjar med att lära oss om de mänskliga rättigheterna i allmänhet. Vi går sedan igenom vilka demokratiska rättigheter vi har i Sverige och undersöker samtidigt var gränsen går mellan yttrandefrihet och diskriminering. Vi lär oss även om våra demokratiska skyldigheter som; skolplikten, att betala skatt och att gripa in om vi ser någon bli utsatt för ett brott. Vi ska också lära oss lite extra om just ungas rättigheter.

Speltid:13 min. Målgrupp: från 13 år. Utförande: Strömmande.

Perspektiv på världen : Ekonomi - pengar, makten och demokratin

I en demokrati är det folket som bestämmer. Men valkampanjer kostar pengar - vilka intressen ligger bakom? Hur jobbar lobbyister och donatorer? Vi tittar på ett av världens mest uppmärksammade val, det amerikanska valet 2016. Vilken betydelse hade pengar där, och hur påverkas den demokratiska processen av pengar?

Speltid:8 min. Målgrupp: från 13 år. Utförande: Strömmande.

Fatta ordet – demokrati

För många känns det självklart att leva i en demokrati. Men demokratin är inget vi ska ta för givet. Den är något som vi ska vara rädda om.

Fatta ordet! - Demokrati introducerar ordets innebörd genom exempel och jämförelser. Du får även se hur det används i olika sammanhang.

Speltid:6 min. Målgrupp: från 13 år. Utförande: Strömmande.

Fatta ordet – Statsskick

Den kanske viktigaste frågan när vi undersöker ett lands statsskick - det är om landet är en demokrati eller en diktatur.

Speltid:6 min. Målgrupp: från 13 år. Utförande: Strömmande.

Fatta Sveriges demokrati

Två unga, nyfikna programledare, Leila och Noah, får i uppdrag att lära sig och tittarna mer om hur Sverige styrs. För att göra det abstrakta mer konkret skickar Noah ut Leila på olika uppdrag som är kopplade till grundläggande samhällsfunktioner och politiska frågor. Leila får till exempel ta sig an kvalgränsen i stavhopp för att lära sig mer om fyraprocentsspärren.

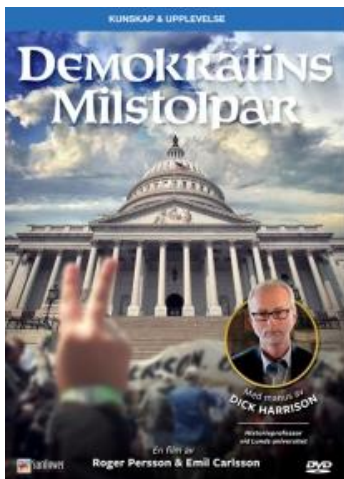
Uppdragen kompletteras med reportage, kommentarer av statsvetaren Jenny Madestam och med animationer som fördjupar och förtydligar det aktuella ämnet. Syftet är att tittarna ska få ökad kunskap om Sveriges politiska system, kunna hitta och tillgodogöra sig kunskap om de politiska partierna, samt stärka medvetenheten och insikten om vår demokrati och vårt statsskick. Finns även teckenspråkstolkat och syntolkat.

Speltid:8x15-30 min. Målgrupp: 13-15 år. Utförande: Strömmande.

Rubriker:

- 1: Demokrati eller diktatur
- 2: Beslutsnivåer
- 3: Välfärden
- 4: Yttrandefrihet

- 5: Parlamentarism
- 6: Monarki eller republik
- 7: Ideologi
- 8: Fyraprocentsspärren

Demokratis milstolpar

Historieprofessor Dick Harrison lotsar oss i den här filmen genom historiens olika decennier, från romartiden och fram till våra dagar, och visar hur demokratin har utvecklats. I västvärlden tar vi kanske demokratin för givet, men dess historia är relativt kort. I många länder lever människor fortfarande under enväldshärskare och diktatorer som kanske gripit makten genom en militärkupp. Demokratin är skör men det finns hopp och utvecklingen har hittills, trots allt, gått i en positiv riktning.

Speltid: 16 min. Målgrupp: från 13 år. Utförande: Strömmande.

Riksdagspartiernas historia

I de här utbildningsklippen tar vi en snabb titt på riksdagspartiernas historia, hur de såg ut när de startade och vad de står för idag.

Speltid: 8x1 min. Målgrupp: från 14 år. Utförande: Strömmande.

- Moderaternas historia på 60 sekunder
- Socialdemokraternas historia på 60 sekunder
- Liberalernas historia på 60 sekunder
- Miljöpartiets historia på 60 sekunder
- Sverigedemokraternas historia på 60 sekunder
- Centerpartiets historia på 60 sekunder
- Vänsterpartiets historia på 60 sekunder
- Kristdemokraternas historia på 60 sekunder

Vem bestämmer vad? – på lätt svenska

I fyra animerade filmer går vi igenom vem som bestämmer vad. Hur fungerar det när man tar beslut om till exempel älgjakt, BMX-banor, gratis glasögon eller förbud av miljöfarliga glödlampor? Vi får se hur det fungerar när riksdagen, kommunen, landstinget och EU tar beslut. Vilka är det som bestämmer, hur går det till, och vem är det som bestämmer vilka det är som

bestämmer? OBS! På lätt svenska! OBS! Serien finns även på arabiska, albanska, hafto, somaliska och polska.

Speltid: 4x3 min. Målgrupp: 13-15 år. Utförande: Strömmande.

Rubriker:

- 1: EU
- 2: Riksdagen
- 3: Kommunen
- 4: Landstinget

Ideologiernas historia

Hur växte de politiska partiernas ideologier fram? Med hjälp av arkivbilder och historiska tillbakablickar berättas de politiska ideologiernas historia i Sverige. Liberalismen, socialismen, ekologismen, konservatismen, kommunismen och feminismen. Varje reportage börjar i mitten av 1800-talet och slutar i modern tid. Finns även för svenska som andra språk.

Speltid:6x10 min. Målgrupp: 13-15 år. Utförande: Strömmande.

Rubriker:

1: Liberalism
2: Socialism
3: Ekologism

4: Konservatism
5: Kommunism
6: Feminism

Den stora lögnen – om makt, ras och vit oro

Filmen ställer sig frågan hur det kommer sig att Donald Trump kunde vinna presidentvalet i USA 2016. Men den tar oss även längre tillbaka i historien och visar på hur den vita arbetarklassen redan på 1600-talet blev inbillade att tro att de hade mer gemensamt med den vita, rika eliten än med sina svarta jämlingar. Något som lever kvar än i dag. Filmen granskar det amerikanska

politiska systemet; hur dess ledare i årtionden använt sig av och spätt på den vita kulturella rädslan samt gjort den svarta befolkningen till syndabockar. Allt för att vinna politiskt stöd. Filmen fokuserar främst på Donald Trump som under sin kampanj inför presidentvalet 2016 använde sig av rasism och rashets. Men den visar också på hur Trumps anklagande retorik om afroamerikaner, latinamerikaner och muslimer passar in i ett historiskt mönster som format amerikansk politik i århundraden. Ett mönster av rasism och skuldbeläggande av den "icke-vita" befolkningen. Filmen bygger på en bok och intervjuer med Tim Wise, utbildare i antirasism och författare.

Speltid:53 min. Målgrupp: från 14 år. Utförande: Strömmande.

Vår digitala planet – Demokratins nya spelplan

Internet har kallats den viktigaste uppfinningen för demokratin sedan tryckpressen. Möt Stephen Pruitt, Wikipedias mest aktiva skribent, som vigt sitt liv till att skapa en mer jämlik könsrepresentation på nätet. Men internet är också ett verktyg för hat, propaganda och desinformation - krafter som försvårar det

demokratiska samtalet och som kan undergräva viktiga samhällsfunktioner. Mediets snabba informationsspridning har utnyttjats för att påverka parlamentariska val, förstärkt konspirationsteorier och förorsakat tragedier.

Speltid:58 min. Målgrupp: från 16 år. Utförande: Strömmande.

Min röst, vårt val

Varje enskild röst är viktig i ett val, våra röster avgör framtiden. En film om vad demokrati innebär, om varför du ska rösta och hur det går till, riktad främst till förstagångsväljare i särskolan för gymnasiet. Den innehåller berättelser och reflektioner om varför det är viktigt att rösta, varvade med fakta om hur röstning går till i Sverige. Filmen har spelats in tillsammans med elever på S:t Eriks gymnasiesärskola i Stockholm.

Speltid:15 min. Målgrupp: från 16 år.

Utförande: Strömmande.

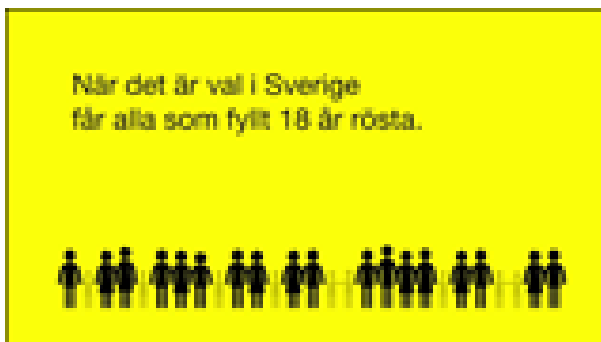
Så går det till att rösta

Animerad film ur programmet Min röst, vårt val.

Den första delen handlar om att det vart fjärde år är riksdags-, landstings- och kommunalval i Sverige; att alla som fyllt 18 år får rösta, om

röstkortet och att du måste ha legitimation. Den andra delen visar konkret hur själva röstandet går till: hur man gör med valsedlar och kuvert, att det finns skärmar att stå bakom. Slutligen får vi se hur man lämnar sina kuvert med en röstsedel i varje, visar sin legitimation och blir avprickad från en lista.

Speltid:3 min. Målgrupp: från 16 år. Utförande: Strömmande.

Tänk till – Valet 2018

UR har pratat med hundra förstagångsväljare om frågor som engagerar dem inför valet 2018. Bland annat tas frågor om psykisk ohälsa och stress upp. Representanter från de åtta riksdagspartierna berättar om sin politik i de olika frågorna.

Speltid:4x15 min. Målgrupp: från 16 år.

Utförande: Strömmande.

Rubriker:

- 1: Är integration viktigt?
- 2: Ungas psykiska ohälsa
- 3: Varför rösta?
- 4: Yttrandefrihet till vilket pris?

Pi hur funka? (Teckenspråk)

Den 9 september 2018 är det val i Sverige. Du som förstagångsväljare kan för första gången rösta på det parti du vill i riksdag, landsting och kommun. Men hur funkar svensk politik egentligen? Varför har vi tre val och inte bara ett? Vi ger dig en grundkurs i hur Sveriges politik fungerar - kryddat med lite humor. **På teckenspråk.**

Speltid: 8x3 min. Målgrupp: från 16 år. Utförande: Strömmande.

Rubriker:

1: Fakta om valet	6: Vem har makten? Politik, lobbyism och föreningsliv
2: Kommun, landsting och riksdag - tre val!	7: Varför röster man?
3: Vad tycker partierna?	8: EU-valet
4: Vänster eller höger – är det så enkelt?	
5: Hur funkar skatt?	

Har jag något val?

Det finns många starka krafter som försöker påverka oss väljare. Idag sker en stor del av påverkan via nätet och sociala medier. Programledaren Elin förklarar för oss hur man bedrev valkampanjer via sociala medier i USA när Donald Trump blev president. Hon tar reda på hur dark ads och fake news fungerar, och vad en filterbubbla är. Hon tittar också på

valkampanjande ur historisk vinkel och lär oss hur vi kan bli mer källkritiska på nätet.

Speltid: 5x15 min. Målgrupp: från 16 år. Utförande: Strömmande.

Rubriker:

- 1: Svensk opinionspåverkan
- 2: USA-valet och sociala medier
- 3: Valmanipulation i Europa
- 4: Dold påverkan
- 5: Att vara vaksam

Gilla oss på Facebook!

Där berättar vi om nyheter och tipsar om aktuella filmer!

www.facebook.com/MediecenterVarmland

Makt hos mig

All offentlig makt utgår från folket. Men politikerna i riksdagen uppfattas ofta som långt borta och svåra att nå. Vad händer om åtta unga människor får bjuda hem varsin makthavare och bestämma allting under ett helt dygn? Åtta svenska politiker lämnar riksdagshuset för helt nya miljöer och möten. Gemensamt för de unga är att de vill göra sin röst hörd, och politikerna har

kommit för att lyssna. Finns även på teckenspråk.

Speltid:8x30 min. Målgrupp: från 16 år. Utförande: Strömmande.

Rubriker:

1: Per och Anders Ygeman (S)	5: Nima och Elisabeth Svantesson (M)
2: Segal och Mattias Karlsson (SD)	6: Emilia och Åsa Romson (MP)
3: Jessica och Rossana Dinamarca (V)	7: Elsa och Aron Modig (KD)
4: Filiph och Erik Ullenhag (FP)	8: Sara och Annie Löf (C)

Drömsamhället

I sökandet efter drömsamhället reser programledaren Emil Nikkhah runt i Sverige och Europa och söker efter en person som sägs sitta inne med svaret på vad de olika ideologierna vill. Jakten varvas med historiska tillbakablickar där arkivbilder visar de politiska idéernas historia i Sverige. Varje program har en ideologi som tema. Finns även på arabiska.

Speltid:5x30 min. Målgrupp: från 16 år. Utförande: Strömmande.

Rubriker:

1: Liberalism	4: Feminism
2: Socialism	5: Kommunism
3: Konservatism	

De obekväma

Här möter vi människor som brinner, lever och kämpar för sina åsikter. Huvudpersonerna är engagerade konstnärer, bloggare, musiker, aktivister och fria opinionsbildare, som här släpper in oss i sina liv och tankar. De berättar vad de vill förändra, hur de tycker att det borde gå till och varför det är viktigt. Frågor som lyfts är bland annat klass, arbete, rasism, yttrandefrihet och övervakning. Finns även på teckenspråk.

Speltid:7x30 min. Målgrupp: från 16 år. Utförande: Strömmande.

Rubriker:

1: Sebbe Staxx	4: Makode Linde
2: Alice Teodorescu	5: Foujan Rouzbeh
3: Underbara Clara	6: Ivar Arpi
	7: Peter Sunde

Kära medborgare

Kära Medborgare är en programserie om aktivism och människors kamp för att förändra samhället. Många som engagerar sig utanför partipolitiken, driver frågor som majoriteten ser som obekväma eller vill blunda för. Här lyfts de frispråkiga eldsjälarna som vill förändra Sverige fram och som idag har större möjligheter än tidigare att nå ut.

Speltid: 7x30 min. Målgrupp: gymnasiet/vux. Utförande: Strömmande.

Rubriker:

1: Häng ut dom – om sexbrottslingar	4: Muslimer mot extremism
2: Jag gillar djur...men – om djurrätt	5: Vi gasar ihjäl oss – om miljön
3: Samtidigt i Hofors – om jobben	6: Sex till salu – om legalisering
	7: På drömlandets botten – om papperslösa

Aktivismens tid

Aktivismens tid är en dokumentärserie som visar att demokrati är något som hålls vid liv av vanliga medborgare. Här möter vi aktivister som på olika sätt engagerar sig i sina hjärtefrågor. Finns även syntolkat.

Speltid: 8x30min. Målgrupp: gymnasiet/vux. Utförande: Strömmande.

Rubriker:

1: Meningen	3: Ledaren
2: Staten	4: Känslan
	5: Kunskapen
	6: Priset
	7: Verktögen
	8: Kärleken

Temabladen är till för att inspirera dig och underlätta för dig i ditt arbete. De innehåller tips på material och länkar inom resp. område. Allt är länkat till Mediekatalogen!

Du hittar fler temablad på vår hemsida www.mediecentervarmland.se

Har du andra områden du vill ha ett temablad till?
E-posta eller ring oss så hjälper vi dig!

EN BOK, EN FÖRFATTARE

Litteraturserie som bjuder problematisering, fördjupning och samhällsdebatt med utgångspunkt i facklitteratur till lärare, folkbildare, studerande och allmänhet. Debattörer och journalister samtalar med aktuella författare inom vitt skilda ämnen som till exempel politik, psykologi, historia, medicin, populärvetenskap, pedagogik och samhälle. Här är några av de

program som passar in i temat. Du hittar fler på www.sli.se/avkarlstad.

[En bok, en författare: Göran Greider](#)

I Ingen kommer undan Olof Palme lyfter författaren och journalisten Göran Greider fram symbiosen mellan Palme och rörelsen han ledde och hur de gav liv åt varandra. Han utgår från fyra promenader till platser som ger en bild av Palmes liv: det högborgerliga Östermalm där han växte upp, förorten Vällingby dit familjen flyttade på femtiotalet, adressen på Västerlånggatan i Gamla stan och slutligen Adolf Fredriks kyrkogård på Sveavägen där han ligger begravd. Intervjuare: Anita Kratz.

Speltid:28 min. Målgrupp: lärarfortbildning. Utförande: Strömmande.

[En bok, en författare: Erlander](#)

1946 valdes Tage Erlander till Per Albin Hanssons efterträdare som statsminister och socialdemokratisk partiordförande. Erlander var då inget bekant namn för svenskarna, men när han avgick 1969 efter 23 år som statsminister var han Tage med hela folket. Till de viktigaste besluten som fattades under hans tid som landets ledare hör ATP-reformen och den nya författningen. 1950- och 1960-talen blev rekordår för Sverige. Den ekonomiska tillväxten var hög och arbetslösheten låg. Det kalla kriget utbröt strax efter Erlanders tillträde som statsminister och kom att påverka hela hans tid vid makten. Erlander personifierar den tid då Sverige var världens mest avancerade välfärdsstat. Journalisten Rolf Alsing har skrivit om Erlander och intervjuas av Bengt Westerberg.

Speltid:28 min. Målgrupp: lärarfortbildning. Utförande: Strömmande.

[En bok, en författare : Partiledaren som klev in i kylan](#)

Daniel Suhonen ger ett porträtt av personen Håkan Juholt i Partiledaren som klev in i kylan. Han tecknar en bild av ett parti i djup kris, i ett förändrat politiskt landskap. Författaren har tidigare varit verksam som Juholts talskrivare och är numera chef för den fackliga tankesmedjan Katalys. Boken är baserad på ett stort antal intervjuer, pressklipp och unikt källmaterial. Intervjuare: Anita Kratz.

Speltid:28 min. Målgrupp: lärarfortbildning. Utförande: Strömmande.

[En bok, en författare : Anders Pihlblad om Ett partis fall och uppgång](#)

Det krävdes en katastrof och miljoner från överklassen för att Fredrik Reinfeldt skulle bli statsminister. I Ett partis fall och uppgång berättar Anders Pihlblad, politisk journalist på TV4, hur Moderaterna reste sig efter valförlusten 2002 till framgången fyra år senare. Han visar hur den tidigare politiken dömdes ut och skrevs om och hur partiets ekonomi räddades genom hemliga sällskap som samlade in miljoner från anonyma givare. Intervjuare: Anita Kratz.

Speltid:28 min. Målgrupp: lärarfortbildning. Utförande: Strömmande.

[En bok, en författare : Mailis Dahlberg](#)

I jubileumsboken 100 år av handlingskraft beskrivs Centerpartiets hundraåriga historia. I början av 1900-talet, när storstadsregionerna växte på bekostnad av landsbygden och de mindre tätorterna, kände sig jordbrukarna trängda mellan storföretagen och den växande socialistiska arbetarrörelsen. Bondeförbundet erbjöd ett politiskt alternativ till såväl högern som vänstern. Bokens huvudredaktör, Mailis Dahlberg, är verksam på partiets riksdagskansli och intervjuas av Erik Fichtelius.

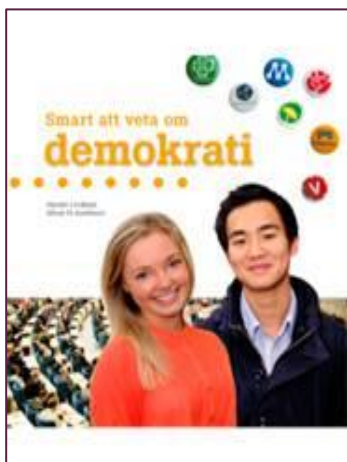
Speltid:28 min. Målgrupp: lärarfortbildning. Utförande: Strömmande.

Pussel och spel

Vi har i samarbete med några olika leverantörer en försöksverksamhet där vi fått tillgång till en mängd spel, pussel m.m. som vi får låna ut för utvärdering.

Under två veckor får du tillgång till produkterna för att prova om dom är något ni kan använda i er verksamhet. Efter de två veckorna ska produkten återsändas till Mediecenter och om ni är intresserade kan ni köpa den direkt från respektive leverantör!

Länkar till leverantören hittar ni på vår hemsida eller på respektive spel genom att följa länken nedan.

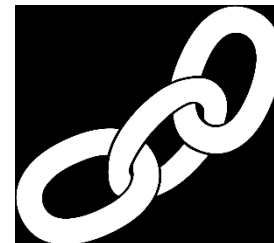

[Vad vet du om demokrati - paket](#)

I det här paketet kan man lära sig om demokrati. Och om hur demokratin fungerar i Sverige. Vem som gör vad i regering och riksdag. Hur man röstar i allmänna val. Vilka partier som finns och vad de står för. Här står också om hur man kan vara med och bestämma om annat som man är intresserad av. Elevråd och idrottsföreningar är ett par exempel. Boken "Smart att veta om demokrati" har en lättläst text, luftig layout och är rikt illustrerad, allt för att göra innehållet tydligt och begripligt. Boken är främst tänkt för elever i gymnasiesärskolan nationella programmet samt särvox, men passar alla som har behov av lättlästa texter på området, exempelvis elever på SFI. Till boken hör arbetsboken "Vad vet du om demokrati" och frågekorten "Demokratispelet".

Hela utbudet av pussel & spel hittar du på www.sli.se/avkarlstad/!

Tips på länkar

Sveriges riksdag

(www.riksdagen.se) Sveriges Riksdag. Här finns bl.a. information om vad demokrati är, grundlagarna, hur en regering bildas och vad talmannen har för uppgift i riksdagen.

Sveriges riksdag för lärare

(<http://www.riksdagen.se/sv/larare/>) Kunskap är makt. Det vet du som lärare. Riksdagen har ett stort utbud av aktiviteter och material som vänder sig till skolan. Här kan du bl.a. spela spelet "Rixdax"- ett spel som ger dig inblick i riksdagens arbete. Du är ledamot i riksdagen och kommer att gå igenom riksdagens beslutsprocess från början till slut.

Sveriges regering

(www.regeringen.se/sa-styrs-sverige). Om hur regeringen jobbar. Berättar bl.a. om lagstiftning och budgetarbete.

Myndigheten för ungdoms- & civilsamhällsfrågor

(<https://www.mucof.se/skola-utbildning-och-larande>) Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor är en statlig myndighet som tar fram kunskap om ungas levnadsvillkor och om det civila samhällets förutsättningar. Här finns tips och information till dig som är lärare på högstadiet och gymnasiet inför riksdagsvalet.

SO-rummet

(<http://www.so-rummet.se>) SO-rummet är en gratis digital lärresurs och Sveriges största och mest välsorterade länkbibliotek för skolans samhällsorienterade ämnen: historia, religionskunskap, geografi och samhällskunskap. Här finns sidor om demokrati, ideologier m.m.

Demokrati 100

(demokrati100.se) Sverige fick allmän och lika rösträtt mellan åren 1918-1921 och hundra år senare uppmärksammas nu denna process. På den här sidan kan du lära dig mer om varför frågan om rösträtt väcktes just då, vilka som kämpade för rösträtten och vilka som var emot, och vilka uttryck denna kamp tog sig. Sidan kommer att fyllas på med nya artiklar kontinuerligt under hela jubileet.

Informationsverige.se – Guiden till svenska samhället

(<https://www.informationsverige.se/sv/jag-har-fatt-uppehallstillstand/samhallsorientering/boken-om-sverige/att-paverka-i-sverige/>) Här beskrivs hur Sverige styrs samt den Europeiska Unionen. Du kan också läsa mer om demokrati i teori och praktik och hur åsiktsbildningen i samhället fungerar. Det finns också information om hur val går till.